

Информация за финансиран на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2020 г.
Основна научна област:
Математически науки и информатика
№ на договор: КП-06 Н 42/4
Начална дата на проекта и срок на договора: 08.12.2020
Начална дата на проекта: 08.12.2020 Срок на договора: 3 години
Заглавие на проекта:
Дигитална достъпност за хора със специални потребности: методология, концептуални модели и иновативни екосистеми
Базова организация:
Институт по математика и информатика при Българска академия на науките
Партньорски организации:
Институт по роботика при Българска академия на науките
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
доц. д-р Галина Богданова
Общ размер на договореното финансиране:
170 000,00 лева (120 000,00 – сума за изпълнение на проекта и 50 000,00 лева за ДМА ДНМА)

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

В настоящия научно-изследователски проект ще се извършат фундаментални научни изследвания в областта на информационните и комуникационни технологии и частично в хуманитарни науки и обществени науки за наличието / подобрието на дигиталната достъпност на разнородни обекти и знания за хора със зрителни и когнитивни ограничения. Изследванията ще са ориентирани към (1) проучвания и създаване на нови методи и модели за оценка на дигитална достъпност на разнородни обекти: документи, сайтове, софтуер и сериозни игри; (2) систематизация на съществуващите средства и технологии за дигитална достъпност на тези обекти; (3) разработване на концептуални модели, обобщаващи добри практики; (4) създаване, подбор и публикуване на колекция от цифрови ресурси в изследваната област с учебни цели. Изследваната област е особено актуална, но недостатъчно изследвана у нас, а същевременно приоритетна в Европейската научна общност.

Научните цели на екипа, с доказан опит в успешни проекти по темата, е да постигне социално значими уникални за България и фундаментални научни резултати в областите: технологии за достъпност (Accessibility) за хора с увреждания, систематизация на методи за достъпност на цифрови обекти данни, създаване на иновативна методология за изграждане на достъпни среди и системи, управление, обработка и анализиране на данни, подобрена визуализация/ представяне за хора със специални потребности.

Проектът планира **четири работни пакета** със следните основни задачи: (1) задълбочени проучвания, анализ и подбор на успешни в европейски и световен мащаб решения за дигитална достъпност; (2) разработка на методология за дигитална достъпност в български условия; (3) създаване на оптимални и приложими концептуални модели за дигитална достъпност; (4) контекстно-зависимо използване и споделяне на съдържание в достъпни социално-обосновани екосистеми; (5) разпространение на резултатите и специализирано обучение за дигитална достъпност, вкл. и с роботизирани технологии на хора с увреждания; (6) разработване на достъпни хранилища и софтуерни среди със свободен достъп за по-пълноценно достигане до знанието в цифрови колекции в област културно наследство. Част от проектния екип са изследователи със зрителни ограничения, което увеличава достоверността на представената научна методология за дигитална достъпност и ще добави уникален характер на очакваните резултати.

Придобиването и разпространението на резултатите от проекта в изследваната тема ще се случва при неизключителни и недискриминационни условия, съобразно изискванията за отворена наука и без пряко търговско приложение. Проектните резултати ще съдействат за насърчаване на технологичния трансфер и иновативното развитие на техническите, хуманитарните и обществените науки, както и за решаването на важни проблеми в областта на достъпното образование и обучението през целия живот.

Членове на научния колектив

Организации/участници ¹	Бележка ²
Базова организация:	
Институт по математика и информатика при Българска академия на науките	
Ръководител на научния колектив	
доц. д-р Галина Богданова	
Участници:	
гл. ас. д-р Николай Ноев, ИМИ-БАН ас. д-р Калина Сотирова-Вълкова, ИМИ-БАН Негослав Събев (докторант, отчислен с право на защита), ИМИ-БАН доц. д-р Тодор Тодоров, Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ д-р Мирена Тодорова, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“ д-р Живко Томов, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас	ПД МУ ПД ПД
Партньорска организация:	
Институт по роботика при Българска академия на науките	
Участници:	
доц. д-р Мая Димитрова доц. д-р Александър Кръстев	

1 Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

2 Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).